

Earcatch: Richtlijnen en aanleverspecificaties audiodescriptie (AD)

Dit document bevat de richtlijnen en aanleverspecificaties waaraan audiodescriptie (AD) moet voldoen om geplaatst te kunnen worden in [Earcatch](#). De richtlijnen beschrijven onze minimale vereisten en dienen niet gelezen te worden als complete leidraad. Voor meer diepgang verwijzen we graag door naar gerenommeerde (vertaal)opleidingen, het [EBU Handbook for High Quality Audio Description on Screen](#) en de [ADLAB-richtlijnen](#). Earcatch behoudt zich het recht voor om audiodescriptie te weigeren indien deze niet aan de voorwaarden voldoet.

Earcatch biedt audiodescriptie bij films, series en voorstellingen, zowel in de bioscoop, thuis, als in het theater. De app werkt in de bioscoop en thuis op basis van geluidssynchronisatie. Voor het theater is een andere techniek ontwikkeld.

Earcatch wordt beheerd door [Stichting Audiovisuele Toegankelijkheid \(SAVT\)](#).

Inhoud

1. De basis	2
1.1 Basisprincipe	2
1.2 Objectief beschrijven van feiten	2
1.3 Hoe beschrijf je?	3
1.4 Te vermijden	3
2. Beschrijving van andere elementen	4
2.1 Tekst in beeld	4
2.2 Openingssequentie en eindcredits	4
2.3 Audio-ondertiteling (AST)	4
2.4 Audiodescriptie-introductie (ADI)	4
3. Stem	5
4. Technische vereisten	6
5. Naamgeving bestanden	7
6. Metadata	8
7. Aanlevering	8

1. De basis

Audiodescriptie (AD) maakt films en series toegankelijk voor mensen die slechthoort of blind zijn. Een stem beschrijft tussen de dialogen door wat er in beeld te zien is. Door deze extra uitleg is het verhaal veel beter te volgen. Elementen die beschreven worden zijn bijvoorbeeld personages, gezichtsuitdrukkingen, plaatsbepalingen en ontwikkelingen in de verhaallijn.

1.1 Basisprincipe

Beschrijf de meest relevante en belangrijke zaken en handelingen in een scène. Vermijd een teveel aan beschrijving, beperk je tot de hoofdzaken die nodig zijn om een scène te kunnen begrijpen. Geef ruimte aan dialoog, geluidseffecten, muziek en bewuste stiltes; beschrijf hier dus niet doorheen. Tegelijkertijd wil je te lange stiltes ook vermijden; voorkom dat de luisteraar zich gaat afvragen of de AD nog werkt.

1.2 Objectief beschrijven van feiten

Personages

- Geef bij het beschrijven van het uiterlijk van een personage prioriteit aan de meest kenmerkende eigenschappen; zoals haar, postuur, lengte en/of kleding. Beschrijf de huidskleur of de sociaal-culturele achtergrond van een personage alleen als het relevant is. We hechten waarde aan politiek correct taalgebruik en accepteren bijvoorbeeld geen 'blank', maar gebruiken 'wit'.
- Beschrijf een bepaalde connectie met een ander personage wanneer verondersteld wordt dat de kijker hiervan op de hoogte is.
- Indien belangrijk voor de plot, beschrijf dan de leeftijdscategorie. Bijv. *tienermeisje*, *bejaarde man*.
- De naam van een personage noem je pas als deze al eerder geïntroduceerd is in de film door middel van dialoog of andersoortige bekendmaking; tenzij het noodzakelijk is voor timing en/of duidelijkheid om de naam eerder al te noemen.
- Beschrijf de gezichtsuitdrukkingen, bewegingen, gebaren en lichaamstaal die relevant zijn.

Tijd en ruimte

- De beschrijving bevat de locatie, tijdstip en weersomstandigheden wanneer dit relevant is voor de scène en/of de plot.
- Verweef verschuivingen in tijd in de tekst in plaats van termen te gebruiken zoals flashback. Bijvoorbeeld: *Terug in het verleden*.
- Alleen als het niet anders kan, mag je een plotwending eerder vertellen dan dat deze daadwerkelijk plaatsvindt.

1.3 Hoe beschrijf je?

- De beschrijving is informatief, in tegenwoordige tijd en alwetende derde persoon.
- Beschrijf zo specifiek mogelijk en vermijd algemene termen.
- Het taalgebruik moet consistent zijn met het genre, de inhoud van de film en de beoogde doelgroep.
- Probeer afwisselend te zijn in je woordkeuze; gebruik dus niet steeds dezelfde woorden, maar zoek naar synoniemen.
- Zorg ook voor variatie in je zinsbouw; gebruik niet steeds constructies als *De man kijkt op*, *De vrouw loopt weg*, maar wissel af en/of combineer.
- Gebruik persoonlijke voornaamwoorden alleen indien duidelijk is naar wie verwezen wordt.
- Onderbreek muziek, geluidseffecten en opzettelijke stiltes alleen wanneer het niet anders kan.
- Beschrijf locaties en bewegingen vanuit het perspectief van de kijker.
- Beschrijf montages van korte fragmenten of stills alleen als de tijd het toelaat; pak eventueel alleen de belangrijkste beelden eruit.

1.4 Te vermijden

- Een beschrijving dient altijd objectief te zijn en mag op geen enkele manier censureren; let hier vooral op bij het beschrijven van naaktheid, seksuele handelingen en/of geweld.
- Zeg nooit *We zien* of *In beeld is te zien*.
- Vermijd film-technische termen, tenzij het belangrijk is voor de scene of plot. Uitgebreide beschrijvingen van camerabewegingen zijn niet relevant, maar de termen *close-up* of *en profil* kunnen soms wel gebruikt worden.
- Vermijd stijlbreuk door consistent te zijn in de beschrijving wat betreft kenmerken van de personages en andere visuele elementen.

2. Beschrijving van andere elementen

2.1 Tekst in beeld

Wanneer er tekst in beeld verschijnt, moet dit beschreven worden. Begin de beschrijving met *Tekst in beeld*, *Tekst verschijnt*, *Beeldtekst*, *In witte letters* o.i.d. Er kan ook in de toonzetting gevarieerd worden zodat duidelijk is dat het gaat om voorgelezen tekst in plaats van de lopende beschrijving.

2.2 Openingssequentie en eindcredits

Alle logo's, tekst en credits uit de openingssequentie moeten worden beschreven, mits het verhaal nog niet begonnen is. Het verhaal heeft altijd voorrang. Dit geldt ook voor de eindcredits. Beschrijf wel minimaal de belangrijkste credits.

2.3 Audio-ondertiteling (AST)

Audio-ondertiteling (Audio Subtitling, AST) is het voorlezen van de geschreven ondertiteling van een film of serie. Met behulp van audio-ondertiteling wordt ook anderstalige dialoog toegankelijk voor mensen die blind of en slechthorend zijn.

Audio-ondertiteling dient te worden ingesproken door een andere stem/andere stemmen dan de beschrijvende stem van de audiodescriptie. Zet een mannenstem in voor mannen, en een vrouwenstem voor vrouwen. Dit bevordert de duidelijkheid, doordat er een helder onderscheid gemaakt wordt tussen de voorgelezen ondertiteling en de beschrijving.

Wanneer er bij non-fictie sprake is van een incidenteel ondertitelde dialoog, tot maximaal 10%, mag er een uitzondering gemaakt worden op bovenstaande regel. Dan is het wel van belang dat d.m.v. intonatie het verschil tussen AD en AST duidelijk wordt aangegeven.

NB: AST wordt nooit aangekondigd met 'Ondertiteling:'.

2.4 Audiodescriptie-introductie (ADI)

Er kan voor worden gekozen om een introductie (of audiodescriptie-introductie, ADI) te maken, die als toevoeging in Earcatch geplaatst kan worden. Deze gesproken uitleg bevat informatie die niet in de AD kan worden opgenomen. Het vult de AD aan met informatie over de personages en de context van het verhaal. Zo kunnen gebruikers het verhaal beter volgen. Een introductie is een goede optie voor producties waarbij weinig ruimte is voor AD, omdat er veel dialoog is. Beschrijf bijvoorbeeld voor een film in een paar minuten hoe de personages eruitzien, hoe ze met elkaar in verband staan en wat de achtergrondsituatie is bij het begin van de film. Er zijn verschillende vormen denkbaar, eventueel ook met muziek en stemmen uit de productie.

3. Stem

Audiodescriptie moet worden ingesproken door een natuurlijke stem, die geen rol speelt in de film of serie. Spraaksynthese, een door een computer gegenereerde stem, is niet toegestaan in Earcatch.

De voorkeur gaat uit naar een spreeknelheid van 130 tot 160 woorden per minuut, maar is afhankelijk van de beschikbare tijd en ruimte binnen de originele soundtrack. Variatie van de spreeknelheid kan nodig zijn al naar gelang de sfeer en actie van de film of serie.

De stem moet duidelijk te onderscheiden zijn van de stemmen van de personages, maar mag nooit voor afleiding zorgen of ten koste gaan van de objectiviteit door een extra personage te worden.

In het geval van televisieseries dienen alle afleveringen van een seizoen ingesproken te worden door dezelfde persoon.

4. Technische vereisten

Om te kunnen synchroniseren met de film, serie of het programma wordt er door SAVT een audiohash gemaakt van het geluid van de film of serie. Voor film dienen de benodigde materialen aangeleverd te worden in 24fps (tenzij de DCP uitsluitend 25fps is). Voor tv-series en tv-programma's volstaat de 25fps versie.

Voor de Earcatch-mastering dienen de volgende audiobestanden aangeleverd te worden:

Film:

- Printmaster / Original final mix 24fps continuus – interleaved WAV file (LoRo, LtRt of 5.1)
- AD-track¹ 24fps continuus – monophonic WAV file (-17 LUFS, -2 dBTP)

Indien van toepassing:

- AST-track¹ 24fps continuus – monophonic WAV file (-17 LUFS, -2 dBTP)
- ADI-track¹ – monophonic WAV file (-17 LUFS, -2 dBTP)

NB: Voor compatibiliteit van films met dvd en tv wordt tijdens de mastering automatisch een 25fps audiohash gegenereerd. Hiervoor hoeven geen extra audiofiles aangeleverd te worden.

Televisie:

- Printmaster / Original final mix 25fps continuus – interleaved WAV file (R128 stereo mix)
- AD-track¹ 25fps continuus – monophonic WAV file (-17 LUFS, -2 dBTP)

Indien van toepassing:

- AST-track¹ 25fps continuus – monophonic WAV file (-17 LUFS, -2 dBTP)
- ADI-track¹ – monophonic WAV file (-17 LUFS, -2 dBTP)

Voor alle bestanden geldt:

- Bitrate 24 bit, samplerate 48kHz.
- Bestanden beginnen FFOA.
- AD-track bevat enkel de beschrijvende stem en geen overige audio.

Let op:

- Om te kunnen controleren of de audiotrack synchroon loopt, is het aan te raden om ook een videobestand van de film aan te leveren ter referentie.
- Indien er verschillende versies (montages) van een film verschijnen is het voor iedere versie noodzakelijk om de corresponderende soundtrack en audiodescriptie track aan te leveren.

Aantekening betreffende beveiliging: De soundtrack komt niet integraal in de app. De gebruiker krijgt alleen een fingerprint hash en gecodeerde audiodescriptiebestanden aangeboden. Het is niet mogelijk om naar de audiodescriptie te luisteren zonder de film of serie te kijken. Indien gewenst kunnen we ook DRM beveiliging aanbieden.

¹ AD = audiodescriptie; AST = Audio Subtitling / audio-ondertiteling; ADI = Audiodescriptie-introductie

5. Naamgeving bestanden

De naamgeving moet voldoen aan het volgende format:

projecttitel_aflevering_taal_type_channels_samplerate_bitrate_framerate_datum

Onderdeel	Naamgeving	Voorbeeld
Projecttitel	project_titel	flikken_maastricht
Aflevering	s[season##]e[episode##]	s01e02
Reel #	r[reel##]	r01
Longplay	lp [longplay]	lp
Taal	taalcode of taalcode-REGIO Zie de lijst met RFC 5646 tags op registry-page.isdcf.com/languages/ .	nl, en, fr, es nl-BE, en-US, fr-LU, pt-BR
Type	PM (print master) MIX (original final mix) AD (audiodescriptie) AST (Audio Subtitling, audio-ondertiteling) ADI (audiodescriptie-introductie)	PM MIX AD AST ADI
Channels	1ch (discrete mono) 2ch (interleaved stereo) 6ch	1ch 2ch 6ch
Sample Rate	[##]k [kHz]	48k
Bit Rate	[##]b [bit]	24b
Framerate / Time Code Rate	Framerate zonder punt, met fps (frames per second)	24fps, 25fps
Datum	jjjjmdd	20240320
Channel / Track Mapping (bij 5.1)	channel/track designation	.L, .R, .C, .LFE, .Ls, .Rs

Voorbeelden stereo printmaster / original final mix:

zee_van_tijd_lp_nl_PM_2ch_48k_24b_24fps_20221223.wav

anoniem_s01e01_nl_MIX_2ch_48k_24b_25fps_20230320.wav

Voorbeeld 5.1 printmaster:

jaws_r01_en_PM_6ch_48k_24b_24fps_20220901.L.wav

jaws_r01_en_PM_6ch_48k_24b_24fps_20220901.R.wav

jaws_r01_en_PM_6ch_48k_24b_24fps_20220901.C.wav

jaws_r01_en_PM_6ch_48k_24b_24fps_20220901.LFE.wav

jaws_r01_en_PM_6ch_48k_24b_24fps_20220901.Ls.wav

jaws_r01_en_PM_6ch_48k_24b_24fps_20220901.Rs.wav

Voorbeeld audiodescriptie:

flikken_maastricht_s15e01_nl_AD_1ch_48k_24b_25fps_20240101.wav

Voorbeeld audio-ondertiteling:

flikken_maastricht_s15e01_nl_AST_1ch_48k_24b_25fps_20240101.wav

6. Metadata

Voor plaatsing in Earcatch en op de website earcatch.nl dient per productie de volgende metadata aangeleverd te worden:

- Titel
- Filmposter (jpeg hoge resolutie)
- Stills (jpeg hoge resolutie) – minstens 1, liefst 3 stills
- Releasedatum
- Synopsis
- Voor series/programma's met afleveringen: afleveringstitels en -synopsissen
- Genre
- Lengte
- AD-taal
- AD-stem
- AD-leverancier
- Kijkwijzer
- Regisseur
- Cast
- Producent
- Distributeur / Omroep

NB: Indien de metadata te vinden is op filmdepot.nl hoeft deze niet per mail aangeleverd te worden. In dit geval, **wel graag vermelden wie de audiodescriptie heeft ingesproken.**

7. Aanlevering

Het materiaal moet **minimaal 3 werkdagen voor de premièredatum of uitzenddatum** aangeleverd zijn bij Stichting Audiovisuele Toegankelijkheid.

Het aanleveren van alle materialen gaat via info@savt.nl.